

Procedura zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w Starostwie Powiatowym w Kielcach.

§1

Zasady ogólne

Celem przyjętej w Starostwie Powiatowym w Kielcach „Procedury zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w Starostwie Powiatowym w Kielcach” jest stworzenie kompleksowej regulacji problematyki ujawniania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń - Sygnalistów, jak również ochrona Urzędu poprzez wczesne wykrycie i usunięcie zgłoszonych przypadków nieprawidłowości.

Niniejsza Procedura stanowi akt wewnętrzny i nie wyłącza przepisów powszechnie obowiązujących, jak również innych dokumentów regulujących zasady etyczne oraz normy postępowania w Starostwie Powiatowym w Kielcach.

Procedura umożliwia jawne oraz poufne dokonywanie zgłoszeń, gwarantuje rzetelne, obiektywne i terminowe sprawdzenie zgłoszeń oraz zapewnia ochronę osób dokonujących zgłoszeń i osób z nimi związanych.

§2

Definicje

Ilekoć w Procedurze zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w Starostwie Powiatowym w Kielcach jest mowa o:

- 1) Sygnaliście, osobie dokonującej zgłoszenia – osoba, która zgłasza lub ujawnia informacje na temat naruszeń uzyskane w kontekście związanym z pracą.
- 2) Osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia – osoba, która pomaga osobie dokonującej zgłoszenia w tej czynności i której pomoc nie powinna zostać ujawniona.
- 3) Osobie, której dotyczy zgłoszenie – osoba, która jest wskazana w zgłoszeniu jako osoba wobec której istnieje podejrzenie o dopuszczeniu się naruszenia lub która może być z nim powiązana.
- 4) Pełnomocniku ds. zgłoszeń sygnalistów – osoba prowadząca rejestr zgłoszeń oraz podejmująca działania następcze.
- 5) Pracodawcy – rozumie się przez to Starostę Kieleckiego.
- 6) Starostwie – Starostwo Powiatowe w Kielcach.

- 7) Anonimie – zgłoszenie dokonane przez osobę, co do której nie jest możliwa identyfikacja tożsamości.
- 8) Procedurze – rozumie się przez to niniejszą Procedurę zgłaszania przypadków nieprawidłowości oraz ochrony osób dokonujących zgłoszeń w Starostwie Powiatowym w Kielcach.
- 9) Naruszeniu – bezprawne oraz nieetyczne działanie, bądź zaniechanie naruszające przepisy prawa powszechnie obowiązującego oraz aktów wewnętrznych w Starostwie Powiatowym w Kielcach.
- 10) Zgłoszeniu – przekazanie informacji na temat naruszenia, w tym uzasadnionego podejrzenia jego wystąpienia, do którego doszło lub może dojść w organizacji, w której osoba zgłaszająca pracuje lub pracowała, lub w innej organizacji, z którą utrzymuje lub utrzymywała kontakt w kontekście związanym z pracą lub dotyczącego próby ukrycia takiego naruszenia prawa.
- 11) Kontekście związanym z pracą – całokształt okoliczności związanych ze stosunkiem pracy lub innym stosunkiem prawnym stanowiącym podstawę świadczenia pracy, w ramach których uzyskano informacje o naruszeniu prawa, lub uzasadnione podejrzenie jego naruszenia.
- 12) Działaniach następczych – działania podjęte przez odbiorcę zgłoszenia w celu oceny prawdziwości zarzutów zawartych w zgłoszeniu oraz w stosownych przypadkach, w celu zaradzenia naruszeniu będącemu przedmiotem zgłoszenia, w tym poprzez takie działania, jak dochodzenie wewnętrzne, postępowanie wyjaśniające, wniesienie oskarżenia, działania podejmowane w celu odzyskania środków lub zamknięcie procedury.
- 13) Informacjach na temat naruszeń – dowody potwierdzające faktyczne naruszenia, jak również uzasadnione podejrzenia co do potencjalnych naruszeń, których jeszcze nie popełniono.
- 14) Działaniach odwetowych – bezpośrednie lub pośrednie działanie lub zaniechanie, związane z dokonaniem zgłoszenia nieprawidłowości, którego celem lub skutkiem jest pogorszenie sytuacji osoby dokonującej zgłoszenia.

§3

Zakres stosowania

Przedmiotem zgłoszenia mogą być działania lub zaniechania niezgodne z prawem lub mające na celu obejście prawa dotyczące m. in.:

- 1) postępowań w sprawie o udzielenie zamówienia publicznego, w tym postępowań poniżej progów unijnych,
- 2) ochrony środowiska,
- 3) zdrowia publicznego,
- 4) ochrony konsumentów,
- 5) ochrony prywatności i danych osobowych,
- 6) bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych,
- 7) zasad Kodeksu Etyki pracowników Starostwa,

- 8) działań o charakterze korupcyjnym, w tym łapownictwo, oszustwo, fałszerstwo, wyłudzenie lub poświadczenie nieprawdy,
- 9) naruszenia regulacji wewnętrznych,
- 10) działań zmierzających do zatajenia któregokolwiek z naruszeń wymienionych w pkt. 1 – 9.

§4

Działania Sygnalisty

Zobowiązuje się wszystkich pracowników do dokonywania zgłoszeń o powzięciu informacji w sprawie wystąpienia naruszeń i nieprawidłowości w kontekście związanym z pracą.

§5

Składanie oraz przyjmowanie zgłoszeń

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie w Starostwie zgłoszeń o naruszeniu, bądź możliwości jego popełnienia jest Pełnomocnik ds. zgłoszeń sygnalistów.
2. W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy Pełnomocnika ds. zgłoszeń sygnalistów, zgłoszenie przyjmuje Starosta. W przypadku gdy zgłoszenie dotyczy Starosty, Pełnomocnik ds. zgłoszeń sygnalistów konsultuje zgłoszenie z Przewodniczącym Rady Powiatu w Kielcach.
3. Zgłoszenia mogą być dokonywane poprzez dedykowane poufne kanały zgłoszeń funkcjonujące w Starostwie:
  - 1) za pomocą poczty elektronicznej, na adres: sygnalista@powiat.kielce.pl,
  - 2) w formie listownej, na adres: Starostwo Powiatowe w Kielcach, 25-211 Kielce, z dopiskiem na kopercie „Pełnomocnik ds. zgłoszeń sygnalistów - do rąk własnych”,
  - 3) osobiście, w budynku Starostwa do Pełnomocnika ds. zgłoszeń sygnalistów (pokój nr 312),
4. Zgłoszenie może mieć charakter:
  - 1) jawny, gdy Sygnalista zgadza się na ujawnienie swojej tożsamości osobom zaangażowanym w wyjaśnienie zgłoszenia,
  - 2) poufny, gdy Sygnalista nie zgadza się na ujawnienie swoich danych i dane podlegają utajnieniu,
  - 3) anonimowy, gdy w żaden sposób nie można zidentyfikować osoby dokonującej zgłoszenia.
5. Anonimowe zgłoszenia dokonywanych naruszeń pozostaną bez rozpatrzenia.
6. Zgłoszenie powinno zawierać:
  - 1) dane osoby zgłaszającej, tj. imię, nazwisko, stanowisko, miejsce pracy,
  - 2) opis nieprawidłowości ze wskazaniem daty oraz istotnych faktów mających znaczenie dla sprawy,
  - 3) dane osób, które dopuścili się naruszeń, tj. imię, nazwisko, stanowisko, miejsce pracy,
  - 4) datę i miejsce sporządzenia zgłoszenia,
  - 5) dodatkowo zgłoszenie może zostać udokumentowane zebranymi dowodami i wykazem świadków,

- 6) wzór karty zgłoszenia, stanowi załącznik nr 1 do niniejszej Procedury.
7. Zabronione jest wykorzystywanie zasad dotyczących zgłaszania naruszeń w złej wierze, w szczególności wówczas gdy zgłoszenie naruszenia prawa następuje wyłącznie w indywidualnym interesie Sygnalisty.
8. Tryb zgłaszania określony Procedurą nie służy do zgłaszania przypadków dotyczących prywatnego życia pracowników Starostwa lub ich konfliktów pracowniczych, jeśli nie wiążą się one bezpośrednio z działalnością Starostwa i nie powodują naruszenia.

§6

Rejestr zgłoszeń

1. Zgłoszenia, o których mowa w § 5 rejestrowane są przez Pełnomocnika ds. zgłoszeń sygnalistów zgodnie ze wzorem rejestru określonym w załączniku nr 2 do niniejszej Procedury.
2. Rejestr zgłoszeń prowadzony jest w sposób zgodny z zasadami ochrony danych osobowych, z uwzględnieniem zobowiązania do zachowania anonimowości tożsamości Sygnalistów, ofiar naruszenia oraz osób i pracowników zgłaszających naruszenie lub możliwość jego popełnienia.
3. Pełnomocnik ds. zgłoszeń sygnalistów w terminie 7 dni od dnia skutecznego dokonania zgłoszenia wysyła potwierdzenie jego przyjęcia Sygnaliście.

§7

Działania następce

1. Pełnomocnik ds. zgłoszeń sygnalistów dokonuje weryfikacji zgłoszenia, a następnie decyduje o dalszych działaniach następnych.
2. Działań następnych nie rozpoczyna się w przypadku, gdy zgłoszenie jest:
  - 1) anonimowe,
  - 2) w oczywisty sposób bezzasadne,
  - 3) nie stanowi naruszenia,
  - 4) przekazane jest w sposób uniemożliwiający prowadzenie postępowania z uwagi na zakres przekazanych w nim informacji, a ich uzupełnienie jest niemożliwe,
  - 5) okoliczności sprawy bezsprzecznie wskazują na działanie Sygnalisty w złej wierze,
  - 6) nie podlega pod zakres przedmiotowy lub podmiotowy Procedury.
3. Działania następce prowadzone są bez zbędnej zwłoki.
4. Sygnalista informowany jest o wynikach działań następnych w terminie do 3 miesięcy. W uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać wydłużony do 6 miesięcy, o czym należy poinformować Sygnalistę.
5. Zgłoszenia traktowane są z należytą powagą i starannością w sposób poufny, a przy ich rozpatrywaniu obowiązuje zasada bezstronności i obiektywizmu.
6. Podczas rozpatrywania zgłoszeń wszyscy uczestnicy postępowania są zobowiązani do dołożenia należytej staranności, aby uniknąć podjęcia decyzji na podstawie

chybionych i bezpodstawnych oskarżeń, niemających potwierdzenia w faktach i zebranych dowodach oraz z zachowaniem poszanowania godności i dobrego imienia pracowników i osób, których zgłoszenie dotyczy.

7. W przypadku stwierdzenia przez Pełnomocnika ds. zgłoszeń sygnalistów podejrzenia popełnienia przez pracownika dopuszczającego się naruszenia czynu zabronionego może on zarekomendować Pracodawcy zawiadomienie organów ścigania.

§8

Ochrona Sygnalisty

1. Zasady ochrony Sygnalistów dokonujących zgłoszenia naruszenia, bądź podejrzenia jego wystąpienia w obrębie Starostwa, przyjęto w celu ochrony tychże Sygnalistów przed potencjalnymi konsekwencjami, które mogłyby ich spotkać z tytułu zgłoszenia naruszenia.
2. Ochronie podlegają zarówno osoby, które dokonały zgłoszenia naruszenia jak i osoby, które pomagały w dokonaniu zgłoszenia, jeśli działały w dobrej wierze, tj. na podstawie uzasadnionego podejrzenia mającego podstawę w posiadanych informacjach, które obiektywnie uprawdopodobniają zgłaszane nieprawidłowości.
3. Osoby, o których mowa w ust. 2 podlegają ochronie wyłącznie w zakresie dokonanych zgłoszeń.
4. Na mocy Procedury zapewnia się anonimowość Sygnalistów zgłaszających naruszenia, bądź uzasadnione podejrzenie jego wystąpienia. Pracodawca oraz działające w jego imieniu osoby i komórki organizacyjne, zobowiązują się do powstrzymywania od jakichkolwiek działań związanych z zamiarem odkrycia tożsamości Sygnalistów, o ile pragną oni pozostać anonimowi.
5. Dane osobowe Sygnalistów oraz inne dane pozwalające na ustalenie jego tożsamości nie podlegają ujawnieniu, chyba że za pisemną zgodą zgłaszającego. Informacje w tym zakresie pozostają do wyłącznej wiadomości odpowiednio: Starosty i Pełnomocnika ds. zgłoszeń sygnalistów.

§9

Ochrona przed odwetem

1. Sygnaliście oraz osobie pomagającej w dokonaniu zgłoszenia Pracodawca zapewnia ochronę przed możliwymi działaniami odwetowymi.
2. Zapewniając ochronę, o której mowa w ust. 1 Pracodawca, w szczególności:
  - 1) podejmuje działania gwarantujące poszanowanie zasady poufności i anonimowości danych, ochronę tożsamości na każdym etapie postępowania wyjaśniającego, jak i po jego zakończeniu, z zastrzeżeniem § 7 ust. 7,
  - 2) doprowadza do ukarania, zgodnie z Regulaminem pracy pracowników, którym udowodnione zostało podejmowanie jakichkolwiek działań represyjnych i odwetowych względem osoby dokonującej zgłoszenia oraz osoby pomagającej w dokonaniu zgłoszenia.
3. Zakazane są wszelkie formy działań odwetowych wobec Sygnalistów w szczególności działania podejmowane w następujących formach:

- 1) identyfikacji tożsamości osoby dokonującej zgłoszenia naruszenia, bądź podejrzenia jego dokonania, w szczególności przez osoby nieuprawnione do posiadania takiej wiedzy,
  - 2) zwolnienia z pracy niemającego wyrazu w przesłankach obiektywnych i będących następstwem zgłoszenia naruszenia,
  - 3) zwolnienia z pracy będącego wynikiem pozornej likwidacji stanowiska pracy niemającego wyrazu w przesłankach obiektywnych i merytorycznych,
  - 4) zmiany stanowiska pracy, bądź miejsca pracy powodującego pogorszenie warunków pracy lub zatrudnienia niemającego wyrazu w przesłankach obiektywnych i będącego następstwem zgłoszenia naruszenia,
  - 5) mobbingu, przymusu, zastraszania, uporczywego dręczenia psychicznego, dyskryminacji, niekorzystnego lub niesprawiedliwego traktowania, będącego wynikiem zasygnalizowania naruszenia,
  - 6) zawieszenia, przymusowego urlopu bezpłatnego, zwolnienia lub równoważnych środków,
  - 7) degradacji lub wstrzymania awansu,
  - 8) przekazania obowiązków, obniżenia wynagrodzenia, zmiany godzin pracy, wstrzymania szkoleń,
  - 9) negatywnej oceny wyników lub negatywnej opinii o pracy,
  - 10) nałożenia lub zastosowania jakiegokolwiek środka dyscyplinarnego, nagany lub innej kary, w tym finansowej,
  - 11) nieprzedłużenia lub wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę na czas określony,
  - 12) szkody, w tym nadszarpnięcia reputacji danej osoby.
4. Pracodawca może dokonać zwolnienia, zmiany stanowiska, miejsca lub godzin pracy Sygnalisty oraz osób będących ofiarami naruszenia, pogarszając warunki ich zatrudnienia, jedynie z przyczyn mających uzasadnienie merytoryczne. Uzasadnienie takie musi być oparte o obiektywne przesłanki będące efektem oceny wyników pracy. Podstawą ww. działań mogą być również przyczyny wynikające z przepisów prawa pracy, niezwiązane bezpośrednio lub pośrednio z dokonaniem zgłoszenia naruszenia lub przypuszczenia jego dokonania.
5. Niniejsza Procedura nie udziela ochrony osobom i pracownikom zgłaszającym naruszenia, bądź możliwość jego popełnienia w złej wierze, w szczególności wynikającej z pobudek mających na celu umyślne pomówienie poprzez poświadczenie nieprawdy, bądź inne negatywne zachowania mające na celu postawienie danej osoby w niekorzystnym położeniu oraz w każdym przypadku zgłaszania naruszenia wyłącznie w indywidualnym interesie zgłaszającego.

§10

Postanowienia końcowe

1. Za realizację oraz aktualizację Procedury odpowiada Pełnomocnik ds. zgłoszeń sygnalistów.
2. Przestrzeganie niniejszej Procedury stanowi obowiązek pracowników Starostwa.

3. Dyrektorzy Wydziałów /Kierownicy samodzielnych komórek organizacyjnych Starostwa zobowiązani są do współpracy z Pełnomocnikiem ds. zgłoszeń sygnalistów w zakresie:
  - 1) monitorowania przestrzegania zasad postępowania przez podległych pracowników,
  - 2) wyjaśniania okoliczności zdarzeń opisanych w zgłoszeniu/sygnalizacji,
  - 3) zapewnienia w podległej komórce organizacyjnej warunków sprzyjających wczesnemu wykrywaniu i usuwaniu nieprawidłowości.